

RWS

RECHT OP WAARDIG STERVEN

Recht op Waardig Sterven: bepaal zelf uw levenseinde

Het enige zekere in het leven is dat we allemaal doodgaan, zegt men wel eens. Alleen kennen we het tijdstip en de manier waarop we aan ons levenseinde komen niet. Belangrijk is zoveel mogelijk ons lot in eigen handen te hebben. De vzw Recht op Waardig Sterven (RWS) legt zich daar al jaren op toe. Zij ijvert voor het behoud van de eerste Belgische euthanasiewet en de verbetering en aanvulling ervan.

RWS informeert en steunt u om een aantal bepalingen rond uw levenseinde vast te leggen en wijs te maken uit de wetgeving terzake. Over het levenseinde werden in 2002 drie wetten uitgevaardigd: de wet op de rechten van de patiënt, de wet op de palliatieve zorgverstrekking en de wet op euthanasie. RWS beschermt de huidige werking van de wet op euthanasie en bereidt de toekomstige aanvullingen op deze wet voor. "Wij waken er constant over dat de wet niet wordt uitgehold of omzeild, door bijvoorbeeld palliatieve sedatie", vertelt Léon Favvyts, de voorzitter van RWS. "Bij euthanasie kan de patiënt bewust afscheid nemen van zijn naasten. De vraag voor euthanasie werd bewust, vrij en herhaald gesteld, waar bij palliatieve sedatie de arts beslist zonder medeweten van de patiënt."

Uitbreiding van de wet

De wet op euthanasie is zeker voor uitbreiding vatbaar. Zo is euthanasie voor minderjarigen momenteel bij wet uitgesloten. "Een kind dat kanker heeft, is veel volwassener dan een 18-jarige die kerngezond is", zegt Favvyts. "Die huidige wet is mensonteerend voor de kinderen die moeten lijden en wachten tot zij meerder-

jarig zijn." Een arts is niet verplicht om euthanasie uit te voeren. Er zou een doorverwijzingsplicht voor euthanasie-weigerende artsen moeten komen, in plaats van de huidige regeling. Nu moet de patiënt zelf – ook al is hij bedlegerig – een nieuwe arts zoeken ingeval van weigering door zijn arts. Ook voor dementerenden is een aanpassing van de wet aangevoerd. De wilsverklaring rond euthanasie geldt niet voor dementie. "Wat wij nu zien gebeuren is dat mensen voortijdig uit het leven stappen", licht Favvyts toe. "Zij nemen die beslissing vaak te vroeg, omdat zij angst hebben dat de dementie hen inhaalt en zij te laat zijn. De huidige wet volgt een absurde redenering: een dementerende mag zijn testament niet herschrijven omdat hij dement is, maar zou nog wel van idee kunnen veranderen met betrekking tot euthanasie."

Registratie levenstestament

Het is belangrijk het verschil te kennen tussen de wilsverklaring rond euthanasie en het levenstestament. Een andere benaming voor het levenstestament is voorafgaande zorgplanning of wilsverklaring betreffende de behandeling. "Er wordt ook over negatieve wilsbeschikking

gesproken, maar die term klinkt te negatief", verduidelijkt Favvyts. Enkel de wilsverklaring betreffende euthanasie kan worden geregistreerd bij het gemeentebestuur. Deze wilsverklaring is niet afdwingbaar. De arts heeft nog steeds zelfbeschikkingsrecht. Het levenstestament daarentegen wordt voorafgaandelijk aan de behandeling opgemaakt en is wel afdwingbaar. RWS ijvert voor een breder uitvoeringsvlak van het levenstestament en helpt haar leden al 25 jaar met het opmaken van levenstestamenten. Deze worden door RWS geregistreerd, samen met de wilsverklaring voor euthanasie.

INFO

■ Ligging: Antwerpen

Dhr. Léon Favvyts, voorzitter
Constitutiestraat 33,
2060 Antwerpen
tel. 03-272 51 63
fax 03-235 26 73
info@rws.be
www.rws.be
www.leif.be

MT90215500.01

Lid worden van RWS

Er zijn goede redenen om lid te worden van RWS. U wordt gesteund door een grote groep en staat dus niet alleen als individu. U kan beroep doen op de jarenlange expertise van RWS en wordt geïnformeerd via een uitgebreid kwartaalblad. Leden van RWS ontvangen een bundel met levenstestamenten en wilsverklaringen, die door RWS kunnen worden geregistreerd. De lidkaart kan bij uw identiteitskaart worden bewaard, zodat artsen en instellingen snel alle informatie terugvinden. Bovendien kan u beroep doen op een LEIF-arts als (verplichte) tweede consulterende arts. RWS heeft in 2003 het LevensEinde Informatie Forum (LEIF) opgericht. De LEIF-lijn staat ter beschikking voor al uw vragen rond het levenseinde. Naast het technische en administratieve niveau, zijn de LEIF-artsen ook op communicatief vlak zeer belangrijk.

U kan vragen over de euthanasieproblematiek ook stellen tijdens de RWS-permanente, elke eerste donderdag van de maand, tussen 14 en 17 u in het Internationaal Perscentrum Vlaanderen op de Grote Markt in Antwerpen.

Belang van het levenstestament

Er bestaat verwarring rond de begrippen 'wilsverklaring inzake euthanasie' en 'levenstestament'. Veel mensen denken dat de wilsverklaring geldt wanneer zij bijvoorbeeld door een hersenbeschadiging hun familieleden niet meer herkennen. De huidige euthanasiewet laat dit echter niet toe. Daarom is het van belang een voorafgaand 'levenstestament' op te stellen. Volgens de wet op de patiëntenrechten kan u bepalen wat u niet meer wenst te ondergaan (bv. kunstmatige beademing). Wordt u wilsonbekwaam, dan behartigt een door u benoemde vertegenwoordiger uw belangen. Het levenstestament blijft onbeperkt van kracht, tenzij u het herroept. Het is wel raadzaam om het te hernieuwen na vijf jaar, samen met de -verplichte - hernieuwing van de wilsverklaring.